

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 .
Pe o lună . 2 .

Num. de Duminică

Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și :
America . . 10 Cor.

Num. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se în-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

DI JUSTH LA MAJESTATEA SA.

Președintele camerei ungare, dl Justh a fost primit ieri la M. Sa.

Reîntors dela Burg, el li-a spus ziaristilor cari îl așteptau :

— Nu pot să vă spun nimica, n'am cerut dela M. Sa voie pentru asta.

Poate chiar faptul acesta, că n'a spus nimica, a deschis potopul de combinații voluntare asupra audienței sale. Într'adevăr ziarele cunosc deja textul nu numai a pretenției conversații dintre M. Sa și dl Justh, ci publică și programe, cu puncte precise cari ar fi fost acceptate ori neacceptate în audiența de 40 minute.

Ele pot conta în mod deosebit la interesul nostru, dar indiferent chiar de ele, pe noi ne atrage audiența dlui Justh, prin declarațiile d sale cari au precedat-o și din care d-sa n'a făcut nici o taină.

N'avem nevoie să știm exact cuvânt de cuvânt, ce a vorbit Justh cu M. Sa, cuioștem subiectul conversației și la urma urmelor acesta interesează.

Zilele trecute, Vineri ori Sâmbătă, după ce primise invitarea la palat dl Justh, luând pe culcările camerei la braț pe unul dintre deputații români, i-a zis :

— Vreau să mă împac în mod sincer cu voi, aștept însă în schimb sprijinul vostru întreg. Ce zici ?

— Ce să zic ? Asta e o afacere mare.

Ști bine că noi nu-i purtăm vina, — a zis deputatul român.

— Știu — a replicat Justh — vina este a noastră, eu vreau însă să fac o împăcare cu voi, pe baze de dreptate și democratism, și vreau să o spui M. Sale, că *punctul cardinal al programului meu este împăcarea voastră.*

Dl Justh și deputatul român au mai continuat schimbul de vederi asupra acestei chestiuni, în cursul căreia dl Justh a mai repetat că va aduce chestia în discuțiune la Majestatea Sa.

A adus-o dânsul ori a adus-o Majestatea sa irelevant, de adus ia a trebuit să fie adusă, pentru că deși criza a izbucnit pe alte chestii, la origina ei stă totuși chestia aceasta mare, a *împăcării*, de care se leagă toate celelalte.

Am spus-o și în rândul trecut că chestia națională din Ungaria a ajuns la scadență. Ea în interiorul țării este coaptă deja de mult, și dacă guvernantii n-ar avea prudența să recunoască aceasta, ei ar primi fără îndoială lucrând triste dovezi.

Motivele externe însă pledează și mai puternic pentru soluția acestei chestiuni. Într'adevăr stările acestea dezastruoase interne compromit în afară în modul cel mai grav prestigiul monarhiei. Ele fac mari greutăți politicii noastre externe nu numai în statele inamice ci și în cele amice. În Viena se știe, că raporturile dintre monarhia noastră și România, de pildă, raporturi dictate de interesele în primul rând ale Monarhiei, sunt pe cale a fi compromise prin actuala

stare de lucruri imposibilă ce domnește în Ungaria.

Monarhia se izolează astfel tot mai mult, de toate statele la cari este strâns avizată nu numai prin interese politice ci și economice. Sfâșiata înlăuntru, îndojmănită cu vecinii, sunt succese pe cari le contează Monarhia prin politica de pân'aci, căreia în mod grabnic trebuie să i-se pue capăt.

În fața acestor interese superioare stă un interes exclusiv care nu ține cont de ele: al oligarhiei ungurești. El s'a luptat cu îndărătnicie împotriva lor și nu vrea să capituleze nici acum. Dar se mai poate menține? asta-i întrebarea. Este o chestie acum internă a politicii ungurești, de a calcula șansele, dacă este de preferat mai bine o cedare de bună voie, unei lupte cu șanse la mai mult decât îndoioase ale izbânzii?

D'acea când a bătut la ușă reforma electorală, de care ungurii se fereau așa de mult și pe care ei căutau mereu să o evite, în realitate se anunța terminul definitiv de a se aranja marea chestie a naționalităților. Și proiectul lui Andrassy, a trebuit să cadă, înainte de a intra chiar în luptă, tocmai pentru motivul, că el nesocotea aceasta.

Dl Justh se pare că înțelege signatura situației și își înscrie în program de-adeptul chestia aceasta mare, a *împăcării*.

Dl Justh ne inspiră toată încrederea în privința asta. Mai înainte, punctul său de plecare este corect: un *sufraj universal, egal, direct și secret, am mai spus-o, este un temeliu al împăcării pe care naționalitățile îl pot primi.*

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

Bai Ganiu la Jirecek *).

De Alecu Konstantinot.

(Urmare și fine).

Masa e gata. Se duc în sala de mâncare și se așază la masă: părinții lui Jirecek, sora lui, Bai Ganiu și Jirecek. Bai Ganiu își face cruce înainte de a începe să mănânce, dar suride în timp ce face semnul crucii, ca și când ar vrea să spună celor dela masă, că nu se ține de oamenii simpli, cari cred așa ceva, dar, totuși, nu e rău ceace face. (Na punem pe picior de prietenie cu necuratul și trebuie să tămăluim puțin și pe Dumnezeu — pentru bețele ce pot cădea pe noi !)

— „Eu sunt liberal și mă țin de partidul liberal — declară el — dar îmi fac cruce din când în când. Nu-i cine știe ce rău. Suntem oameni doar... Ce-i asta, supă, cum ? A, supă îmi place totdeauna. Ciorba e o mâncare turcească. Și noi mâncăm mai mult ciorbă acasă. A, să fie us lertare, v'am murdărit pânzătura... ei, ei, ei. Ce nărod mai sunt !“

Conșus de dorința de a se recomanda ca om civilizată, n'a putut Bai Ganiu să prindă bine farfuria cu supă, pe care i-o înfinsese stăpâna camerei, și vârsă pe masă din belug. N'au avut vreme meserii să-l oprească : Bai Ganiu adună o parte cu lingura din ce a vârsat și-i umplu farfuria din nou. Stăpâna nu voia să-l lase se

mănânce, dar el își apără farfuria cu mâinile, din delicateță, și nu se învoi să i se schimbe supă.

— „Am ardei în desagi“, anunță Bai Ganiu fără de veste. Abia se putea stăpâni să nu-și frece vre-o cățiva ardei mițitei în supă, care i-se părea fără de nici un gust pentru stomacul lui, li eră rușine să scoată ardeii verde, ca să nu fie ținut de un om fără de purtare și din cauza asta voia să descoase mai întâi pe cei cari îl ospătau.

— „Așa ? Ai ardei ?“ observă Jirecek.

— „Cum să nu ? Am totdeauna pipăroi la mine — nu știu de la, că „Bulgaria, acumpă mea țară“, nu poate să trăiască fără de ceva pipărat ? zice Bai Ganiu ironic și fără să mai aștepte ceva, sare de pe scaun, aleargă în cabinetul de lucru, își țărăște desagi înlăuntru, se apleacă, cu spatele spre meseri, și aduce la masă doi ardei.

— „Doi ne ajung pentru 5 inși, că sunt foarte luji“ — declară el, în timp ce lasă pe farfurie o jumătate de ardei, cu semințe cu tot, și așază cu bunăvoință ce a rămas înaintea stăpânului casei : „Ei, iam luși ! Frecați-l după felul bulgăresc ! Nu șșș, nu șșș, frecați-l, ascultați-mă și o să vedeți ce msi mâncare minunată o să aveți. Treaba d-voastre, nu vă pot sili. Stați ! O să mi-l frece eu, ca să arăt ce mai ciorbă împărătească o să iasă din ea“.

Și, de fapt, Bai Ganiu și-a pus atâta ardei în supă, într-o cantitate atât de mare, încât s'ar fi otrăvit fără doar și poate unul nelinvățat cu o astfel de mâncare. Și-a început apoi să soarbă cu sgomot, să soarbă ca un bulgar, dar, știți co-

lor, de-a mai mare drag ; de ar să tăbărit trei sute de câni unul pe altul, nu l-ar fi putut învinge cu sgomotul lor. Fruntea i-s'a udât de stropi mari, grei, de sudoare, ca și când s'ar grăbi stropii să-i picure în farfurie. Bai Ganiu liase dinăuntru lingura în vârf, o puse la o parte și sorbi supă ardeiată cu două trei bucăți de pâine.

Luă de nou lingura în mână, sorbi supă, puși din nas și luă din nou două — până în trei bucăți de pâine.

— „Dați-mi rogu-vă, încă o bucățică de pâine. D-voastră nu mâncați cu pâine“, zice Bai Ganiu mirat. „Bulgarului să-i dai pâine ; noi mâncăm pâine berechet ; nu vreau să mă laud, da eu o ciorbă, pardon, cu o supă ca asta pot să mânc o pâine întregă. Pan rămășșșg.“

N'au legat rămășșșg, dar și fără de asta a dat gata Bai Ganiu un cuptor întreg de pâine. „De unde aveți D-voastră vinul ?“, întrebă Bai Ganiu, nu fiindcă-l interesa răspunsul, ci ca să aibă motiv să bea încă vre-o câteva păhure.

„Il cumpărăm“, răspunse stăpânul casei. „Îți place ?“

„A, marfă bună ! Il cumpărați, așa ? Dă-mi, rogu-te, sticla încoace ! S'a aprins stomacul meu de pipăroi ca un fier înroșit și de-oiu turnă sticla întregă înlăuntru, o să încep să sfrăiesc. Eh, ia noi e un vinișor, ocau cu o jumătate de franc ; da-si trax o oca la mases, te simți pe lumea aialtă. — A, am răcit, iertați-mă. Se zice că e țărănește, da ce să-i faci, e omenește și nu te poți reținea“.

Frânzul lui Jirecek a fost, mulțumită lui Bai Ganiu, cât se poate de vioi. Cafeaua li-a ser-

* Un învățat istoriograf, profesor universitar.

Al doilea, franchiza și curajul cu care a venit să proclame legitimitatea acestei chestiuni, în chiar mijlocul politicii de prigoană și șovinism ungurești, ne face să credem, că simte în sine și forța pentru executarea acestui program, pe care d-sa spune că îl ia din tradițiile kossuthiste, căci Kossuth, se știe, are câteva programe, ca făgăduieli făcute la strămoșii naționalităților.

Ar fi poate prea de vreme a intra în analiza acestui program, pe care nici nu-l putem cunoaște în amănuntele lui dar personalitatea dlui Justh, ajungerea d-sale în fruntea evenimentelor, o salutăm cu nădejdea într'un viitor mai bun și al nostru și al țării.

Românii la ministru. Acum câțiva ani, cercul pretorial al Sibului s'a împărțit în două, căci așa cereau interesele unei singure comune săsești. Din cauza asta suferiau alte 13 comune românești. — Ieri 26 de români s'au prezentat la ministrul de interne cu rugare să mute sediul pretorial al Cisnădiei iară la Sibiu, unde i-a fost locul mai înainte, arătând câte încurcături administrative rezultă din împărțirea păcătoasă de astăzi.

Sătenii noștri au fost conduși la ministru de dl deputat Șerban, iar în numele lor a vorbit dl Victor Florian notar în Sadu. Ministrul a promis, că o să se intereseze mai de aproape de afacere și dacă se poate va împlini cererea comunelor. Să vedem...

Cavalerul Rössler la Kossuth. Cavalerul Rössler, șef de secție în ministerul de externe, a vizitat ieri pe ministrul Kossuth, cu care n'a înțeles asupra mai multor chestii de politică comercială externă. Intențiile n'au fost vorba și de tratatul de comerț ce se va încheia cu România. Rössler a avut pe urmă o convorbire mai lungă cu secretarul de stat, Satoréyi.

Criza din Austria. Nereușind planul unei anchete pentru desbaterea legii naționale, primul

ministru dl Blenerth a declarat că nu va mai su-pune proiectul său de lege națională unei anchete ci o va depune de-a dreptul discuției camerei deputaților. Dacă proiectul se va respinge guvernul ar fi hotărât să dizolve camera.

Procesul pentru mănăstiri.

II.

Răspunsul comitetului congresual sârbesc la acțiunea mitropoliei române în procesul pentru mănăstiri este dat de episcopul Vârșetului Gavril Zmeianovici.

E scris într'un ton mai demn decât al patriarhului, și ceea ce spune caută să sprijinească pe documente.

Incepe, se înțelege, tăgăduind dreptul bisericii românești deoarece pe vremea când s'au înființat cele trei mănăstiri, noi românii nu eram pe aceste plaiuri. Chiar când am venit în veacul XIII și multă vreme după aceasta nu am avut biserică organizată, ci am fost un popor nomad. În sprijinirea aserțiunii sale aduce pe Hunfalvi, Jancsó, Réthy și alți istorici maghiari unul mai tendențios decât altul. Și primește fără discuție tot răul ce scriu aceștia despre români. Intre altele până și enormitatea, că nobilimea maghiară de aceea ne-a făcut iobagi și a oprit mutarea de pe un loc pe altul, ca astfel să ne — civilizeze (pag. 53).

La pag. 54 episcopul Zmeianovici ne dă și o satisfacție oarecare împotriva unei aserțiuni debitată de patriarhul Bogdanovici. Acesta trăgea la îndoială c'am fi avut vr'o organizare și că am fi trăit compacti în Ungaria pe timpul lui Iosif II. (pag. 21). Zmeianovici sprijinindu-se chiar pe Réthy arată că în veacul XV aveam importanță și locuim compacti din Banat și până sus în Maramuraș (pag. 54).

Tendențios este însă și episcopul Vârșetului în cele ce scrie. Și e norocul nostru că e tendențios tratând o chestie astăzi deplin luminată în opul »Sava Brancovici« de Vasilie Mangra.

vit în odaie de primire. Bai Ganiu voia să potestască pe stăpânul casei, drept mulțumită pentru prânzul gustos și foarte scump, cu o țigaretă în-virtută de el însuși și se prefăcea că își caută tutunul în desagi. La dreptul vorbind, tabachera se afla în buzunarul lui, dar trebuia să găsească un prilej ca să se mai uite la desagi; nu-și putea lăsa doară atâtea de ulei de roză pe mâna oamenilor străini așa, netam-nosam; ce nu i cu puțință pe lumina asta?

Bai Ganiu nu vrea să primească de jos refuzul lui Jrecek de a fuma din țigărele lui: „Da de ce? Ce îți se poate întâmpla? De ce să nu fumezi țigăre balgărești?”

Bai Ganiu fuma și își sorbi mai apoi cafeaua cu mătă țigăre. Aici putea să vădese-va să zică „sorbitul” — Dacă ești într'o dispoziție atât de bună, dacă îți petreci cu sineva vre-o câteva cenșuri, dacă te așezi într'o odaie unde nute aude nimănui ce zici și dacă, chiar de te aude, nu pricepe ceea ce zici — te poți reținea între astfel de împrejurări, să nu vorbești despre politică? — asta eră peste puterile lui Bai Ganiu. Nu se putu stăpâni și își descărcă inima:

— Spune 'mi, dragă dle Jrecek, ești d-ta liberal ori conservator? Mai-mai stau să cred că ești conservator, după cum văd eu. Nici eu, de m'ai tolbeba mai eu de amărentul, nu-i pot înțelege, nici pe ala, nici pe altă, da totuși dau înainte, că nu vreau să le atric chefal.

Știi tu, toată daravera e un gheșef, și ce mai gheșef, nu-i gheșef... da să-ți-o span pe șleau nu ne poate pândi nimenea pe aici? ca să-ți-o span verde — amândoa pădidele nazi noște înșelători. Ascultă mă ce-ți e un eu, și eu ți fie

teamă de nimic! Sunt noște înșelători din urez tot până 'a țelpi... Da ce să te faci? Te împaci cu ce trebuie să vie? Ei am ataperi, lătespinderi, procese înaintea judecătoriei — nu merge. De nu te înhami și tu — ți-ai pierdut afacerea. Și eu m'aș bucura să mă alegă deputat ori primar. Ban lucră. Fac oamenii parole cu asta și ții d-ta? — Bine, da dacă nu le dai țigărele, nu te alege nici mama dracului. Așa zău. Mă cunoșc eu la lucrurile astea, da bine de tot!”

Jrecek nu stătea la îndoială, că se pricepe la lucrurile astea Bai Ganiu.

Trad. de H. P. P.

H A Z.

— Uite! — exclamă ea de-odată uitându-se în calendar. — Dacă primul meu bărbat n'ar fi murit, am celebra astăzi nunta noastră de argint!

— Ce păcat! — Răspunse al doilea bărbat, suspinând adânc.

— De ce?

— Pentru că a murit așa de curând!

— Dragă Mișo, spune drept, te mai iubește bărbatul tău?

— Oh, dragă mă adoră... Chiar ieri mi-a dat o palmă zdravănă!

Noi din capul locului nu ne-am propus să polemizăm cu prelații sârbi și de aceea ne mărginim simplu numai să arătăm ceea ce spun pentru că și astfel să fie mai bine înțeleasă replica pe care o prepară biserica noastră.

Intreaga activitate a celebrului Sava Brancovici, ni-se prezintă (pag. 55—56) ca și când n'ar avea nici un caracter românesc, ci toate aceste părți ar fi fost sârbești și stăpânite exclusiv de duhul național sârbesc. Lucru ciudat pe aceeași pagină, unde arată că Sava Brancovici a fost sfințit în Târgoviște, din faptul că aici, ori colo se oficia liturgia în limba sârbească, trage concluzia că nu se poate vorbi de biserica națională românească.

Suntem însă siguri, că oricât, ar fi influențat judecătorii maghiari de toate aceste afirmări tendențioase, mai ales această parte a răspunsului sârbilor, va fi sdrașă scărmanată și redusă la adevărata valoare. Și mai slab e unde tratează chestia unirii. Aici se folosește de o apucătură care e în detrimentul demnității. Zice între altele, că deoarece în sinodul dela 4 Sept. 1700, prezidat de Atanasie episcop al Ardealului, nu s'a tratat despre mănăstirile improceuate, evident, că acestea niciodată n'au fost proprietate românească și imediat afirmă că și dacă ar fi avut românii vr'odată vr'un amestec la aceste mănăstiri trecând ei cu toții la unire, ca biserică gr-or. n'au mai existat.

Astfel de lucruri, nici un liceu de gimnaziu n'ar îndrăzni să afirme fără teamă, că profesorul iar d'ă secundă. Este doar cunoscut și recunoscut, că nu toți românii și au părăsit la 1700 confesia străbună. În deosebi au persistat în susținerea bisericii strămoșești, românii din Ungaria propriu zisă, măcar că autoritățile civile inspirate de prelații catolici persecutau pe românii ortodoxi într'un mod, nu se poate mai barbar.

Nu-i dar decât o fală goală ceea ce scrie Zmeianovici la pag. 68, unde zice: »După 1700 românii n'au mai fost primiți de autorități ca gr. or. și astfel românii gr. or. din Ungaria de aici încolo numai din grația sârbilor ospitali s'au mai putut împărtași din bunătățile confesiei ortodoxe.

Partea din urmă a răspunsului său, episcopul Zmeianovici, o consacră chestiei mănăstirii Bodrog, vrând să arate, că nici la aceasta nu avem nici un drept și cerând să'napoiem mănăstirea Bodrogului peste care metropolia română s'a făcut stăpână prin fraudă și condamnabile apucături. Ceva mai modest Zmeianovici și-a socotit mai puțin cheltuieli decât patriarhul, cere ca tribunalul să-i stabilească 16.162 cor. pentru compunerea răspunsului său.

Cel mai lung răspuns este al episcopilor Letici, Dușan și Nicolici.

Cu numele sârbești al unor comune, unde azi nu e un singur sârb ci numai români, prelații sârbi vor să dovedească, că nu avem dreptul la nici o mănăstire din Bănat.

Găsim aici de altfel pasaje cari răstoarnă afirmări din răspunsul patriarhului. Astfel la pag. 5 vorbește de decretul lui Matei Corvin, dat în favorul bisericesc al românilor din Maramureș, iar la pag. 6 recunoaște, că la 1600 biserica ort. română avea mitropolie bine organizată cu stăpânire asupra românilor de pretutindeni.

Partea mare a răspunsului este de altfel consacrată istoriei venirii sârbilor în Banat, atribuindu-le o însemnătate istorică covârșitoare pentru consolidarea statului ungar. S'a adunat apoi cu o grijă demnă de altă cauză mai bună, tot ce s'a scris rău despre români. Și se face crimă și din faptul, că erau săraci, că și făceau bisericile din lemn, ba până și potire își făceau din lemn.

Dar toate acestea, venerabili prelați sunt cel mult o dovadă că și așa săraci cum erau țineau cu tărie la legea lor strămocească. Iar sărăcia era urmare a regimului feudal împotriva căruia cei trei episcopi sârbi n'au de altfel un singur cuvânt de condamnare, ci la fiecare pagină se laudă cu privilegiile acordate sârbilor, privilegiile pe urma cărora biserica națională română a avut de suferit în mod cumplit până la ivirea lui Șaguna, care ne-a scăpat de regimul feudal ce domnea în biserică.

Abia într'un târziu episcopii sârbi își aduc aminte să discute și chestia de drept provocându-se la vr'un articol de lege pozitivă. Și aici se mărginesc să făgăduiască și insistă, că mănăstirile dela 1690 încoace tot în mâni sârbești au fost, prin urmare așa și trebuie să rămână.

Din cele sus relatate cetitorii noștri pot vedea pe ce teren vor să poarte sârbii lupta împotriva mitropoliei române.

Intr'adevăr, nimic nu e mai ușor decât să aduni insulte, batjocuri și calomnii, la adresa românilor din statul ungar. căci nu este un istorician de frunte, dar chiar autor de a treia mână, care să nu fie căutat să exceleze scriind împotriva românilor. Nu în felul acesta se poate însă stabili dreptul de proprietate, și mai ales, e nedemn ca prelații unei confesiuni să răspundă în acest chip fraților lor întru Christos de aceeași confesiune. Mai ales că biserica română nici n'a dat motiv ca patriarhia dela Carloviț s'o tracheze în acest chip.

Nu știm întrucât tribunalul din Budapesta va cântări motivele invocate de episcopatul sârbesc. Vedem numai că răspunsurile acestea nu sunt lucrări istorice serioase ci mai mult niște pamflete nedemne pentru orice biserică.

Corpurile legiuitoare române.

Camera.

— Ședința dela 12 Ianuarie. —

Parlamentul și-a reluat ieri ședințele, după terminarea vacanței.

La cameră au venit numeroși d-ni deputați. Dnii miniștri dau mâna cu toți deputații din majoritate și cu cel din opoziție. Dnul Carp, șeful partidului conservator își ocupase locul și aștepta cu multă răbdare să se deschidă ședința.

Dnul Take Ionescu a luat la braț pe dnul A. Djuvara, ministrul industriei și șezabil s'au retras în fundul sălii, unde au avut o lungă și animată convorbire.

Dnul Stolcescu era felicitat de membrii majorității pentru că a participat la congresul liberalilor.

Dnul N. Filipescu se preocupa de situația liberalilor dela Brăila.

Venind dnul I. Brătianu, a dat mâna cu dnii C. Stolcescu și Robescu, cari l'au felicitat călduros.

Urcându-se pe banca ministerială, primul-ministru a fost viu aplaudat de către membrii majorității.

Deschiderea ședinței.

Dnul Ferechide a deschis ședința. Pe banca ministerială erau toți dnii miniștri.

Dnul președinte a citit textul răspunsului trimis de camera otomană la adresa de felicitare a camerei române. Iată textul acelei telegramme:

Excelenței sale președintelui camerei deputaților.

Răspunzând la telegrama onorabilei camere a deputaților români, prin care ne prezintă felicitării, cu ocazia deschiderii parlamentului otoman, primită cu mare bucurie de senat și cameră, urez ca relațiunile dintre aceste două state, să fie eterne.

(s) Ahmed Riza.

Președintele camerei deputaților.

Schimbarea din guvern.

Dnul I. Brătianu urcându-se la tribună a citit decretul prin care s'a comunicat camerei schimbarea făcută în guvern. (A aplaudat majoritatea.) A depus apoi mai multe proiecte de interes local.

Desființarea Instrucțiunii militare în școlile primare.

Di Sp. Haret a depus proiectele pentru modificarea legii învățământului primar și normal și pentru desființarea instrucțiunii militare în școlile primare.

S'a cerut și admis urgența pentru aceste proiecte.

Aniversara Unirei.

Di N. Iorga a întrebat când va putea să-și dezvolte interpelarea anunțată, cu privire la serbarea aniversării unirei principalelor.

Di Brătianu a declarat că poate asculta și a doua zi pe di Iorga.

România și victimele din Italia.

Di Iuhan Vrăbicescu a propus ca și statul român să contribuie cu 200.000 lei la ajutorarea victimelor din Italia.

Di I. Brătianu a răspuns că la consiliul de miniștri e înscris de M. S. Regele un proiect de lege prin care se acordă ajutor de 200.000 lei victimelor din Italia și că în baza acestui credit s'au și comandat lemne de construcție ce se vor trimite la Messina, întrucât de lemne se simte mai mult nevoie acolo.

La orele 3 domnii deputați au fost rugați să treacă în secțiuni spre a cerceta proiectele depuse.

Senatul.

Ședința se deschide la orele 3 sub președinția dnii P. S. Aurelian. Prezenți 98 d-ni senatori. Pe banca ministerială d-nii I. Brătianu, Spiru Haret, V. Gh. Moțgan.

Di Ion I. Brătianu, președintele consiliului, dă citire decretului regal, prin care, primindu-se demisiunea domnului Dimitrie Sturdza se numește președinte al consiliului di I. Brătianu. (Aplauze).

D-na depune apoi un proiect prin care Eforia spitalelor civile e autorizată a ceda un teren ministerului de finanțe.

Inconstituționalitatea noului guvern.

Di C. Dissescu întrebă pe di președinte al consiliului, dacă e dispus a răspunde imediat unei interpelări privitoare la inconstituționalitatea noului guvern.

Di I. Brătianu declară că va răspunde imediat.

Di C. Dissescu începe prin a declara că nu contestă meritele actualului președinte al consiliului, dar nu înțelege de ce cu numirea dsale, s'a depărtat dela normele constituționale în asemenea cazuri. După principiul constituției, al pluralității ministeriale, primul-ministru reprezintă ei singur autoritatea și răspunderea întregului minister.

Pe dată ce acesta demisionează, întregul guvern se consideră demisionat. După dreptul constituțional, după demisiunea dnii Sturdza, nici unul nu mai era ministru și toți trebuiau să se considere demisionați, ceace n'au făcut. M. Sa regele putea să cheme pe di Brătianu și să-l însărcineze a forma un nou cabinet.

Vrși zice că n'a fost criză ministerială. Criza ministerială există prin simplul fapt al demisiunii președintelui consiliului.

După constituția noastră primul-ministru nu

este un funcționar administrativ a cărui numire se face cu raport.

În Anglia, țara parlamentarismului, s'au întâmplat cazuri identice în care toți miniștrii au demisionat. Oratorul citează cazul prim-miniștrilor Grey și D'Israeli.

Oratorul mai constată, că noul prim-ministru n'a făcut nici obișnuita declarație asupra intențiilor noului guvern. Declarația că acest guvern e continuarea precedentului, ar însemna un regres, căci reformele agrare sunt inaplicabile.

Cere de ocazitate dlul prim-ministru să explice călcarea art. 95 din constituție, care privește numirea președinților de consiliu.

Răspunsul dnul prim-ministru.

Di Ion Brătianu, președintele consiliului, constată că e o diferență între o criză ministerială și o retragere ca aceea a dnii Sturdza.

Ținând socoteală că mi-se va pune o astfel de întrebare, spune d-sa am avut grija să mă documentez și volu răspunde dnii Dissescu, ca și d-sa cu exemple. Nu numai Anglia e o țară constituțională, mai e și Franța și Belgia.

În 1834 mareșalul Soult a fost înlocuit cu mareșalul Gerard, în 1835 mareșalul Noutier cu de Broglie, Duciere prin Fallières, fără ca să demisioneze cabinetul. Și nimeni nu poate contesta constituționalismul lui Ludovic Filip. Tot așa s'a întâmplat și în Belgia.

Cu aceste precedente luate din țările eminentemente constituționale, mi-am asumat în aceste împrejurări dureroase greaua sarcină de președinte de consiliu cu convingerea că, pe lângă încrederea M. S. Regelui, am și sprijinul majorității și al colegilor mei de pe banca ministerială.

Noul guvern și-a asigurat un oare-care spirit de continuitate în opera actuală a reformelor agrare.

D voastră experimentați un sistem nou iar noi ne vom mărgini urmând tradiția partidului nostru.

Regretăm cu toții retragerea dnii Dimitrie Sturdza care a lucrat mereu în fantea partidului cu un patriotism și o ardorare neobosită.

Replica dnii Dissescu.

Di C. Dissescu declară că nu e mulțumit cu răspunsul dnii I. Brătianu. Nu din Franța trebuia să ia exemple, ci din Anglia, a cărei constituție se apropie de a noastră.

Nu înțeleg ce rost are afirmarea dnii Brătianu că noi experimentăm un sistem nou. Face rău dnii prim-ministru că continuă politica pe provocatoare începută față de noi.

Di Gr. Procopiu, declară că va discuta chestiunea din punct de vedere pur constituțional, fără a invoca nici un precedent, di prim ministru a adus destule. Constituția engleză e compusă din uzanțe care se schimbă după epocă; noi avem o constituție scrisă, după modelul celei belgiene.

Regele singur are dreptul să decidă asupra unei demisiuni în cabinet și să hotărască dacă există vre-un conflict în sânul cabinetului care să-l facă a cere demisiunea întregului guvern.

Această prerogativă a regelui nimeni n'are dreptul s'o discute.

Di I. Brătianu, luând din nou cuvântul, spune că noul guvern, având încrederea M. S. Regelui și a majorității, va continua cu de-ăvârșire reformelor începute și opozițiunea se va convergi în curând că n'a avut dreptul a fi neliniștită.

Di Emil Costinescu, ministru de finanțe, depune un proiect prin care se modifică legea monopolului vânzării băuturilor spirtoase la sate.

Se validează alegerea colegiului I de Neamț (di Emil Zaharia) și colegiul al II-lea de Prahova (di Demetrescu-Agraru).

Ședința se ridică la orele 4 și 10 minute.

Din România.

Botezul principesei Ileana. Ceremonia botezului A. S. R. Principesei Ileana a României va avea loc Joi 15 Ianuarie, la 4 și trei sferturi după amiază.

Ceremonia religioasă va fi celebrată la Palatul regal, în marea sală a tronului, în

prezența Majestăților lor, a familiei princiare, a ambasadiorilor extraordinari din străinătate reprezentând pe M. S. Regina Spaniei și pe A. S. I. R. Principele de Galles, a miniștrilor străini, a membrilor guvernului și a înalților demnitari ai Statului și ai națiunii.

Miercuri seara, în ajunul botezului, un mare dîneu de gală va avea loc la palatul regal.

Misiunea extraordinară spaniolă însărcinată de a reprezenta la botez pe M. S. Regina Spaniei, nașa copilului princiar, a sosit ieri la 10 și 45 cu expresul de Vircio-
rova.

Ea este compusă din d-nii Marchiz Caza Arellano, ambasador al Spaniei la Viena; colonelul Elloriaga, aghiotantul M. S. Regelui Spaniei și comandantul Roi de Luis, atașatul militar al Spaniei la Viena.

D. Gabriel Mitilineu, secretar de legăție, a fost atașat pe lângă ambasada extraordinară spaniolă în timpul șederii ei în România și a fost însărcinat să meargă să salute această misiune la frontieră în numele d-lui Ion Brătianu, președinte al consiliului, ministru de interne și ministru ad-interim al afacerilor străine.

A. S. R. ducele de Teck, trimis extraordinar al M. S. I. și R. Prințul de Galles, naș al A. S. R. Prințesa Ileana, va sosi la București mâine, Mercuri.

Membrii ambelor ambasade vor fi oaspeții M. S. Regelui, la palatul regal.

Sănătatea dlui Sturdza. Veștile sosite din Paris, cu privire la sănătatea dlui D. Sturdza, sunt din zi în zi mai îmbucurătoare.

Medicii își exprimă speranța că vindecarea fostului prim ministru va fi în scurt timp un fapt îndeplinit.

Tratamentul constă numai în pîzirea unui repaos absolut, într-o lipsă totală de preocupări și de griji.

După o ședere de câțiva timp în sanatoriu din Paris, dl Sturdza va trebui să fie dus într'un nou sanatoriu, în Alpi, unde aerul curat al munților va avea un efect salutar asupra sănătății sale.

Statistica știutorilor de carte. Dl Spiru Harat, ministrul instrucției publice, dorind să facă o statistică generală a știutorilor de carte din țară — așa cum nu s'a făcut până în prezent — a însărcinat pe dl Marinescu, șeful statelor personale din acest minister, să alcătuiască această statistică.

Învățătorii sau institutorii, delegați de revizorii școlari, ajutați de primarii comunelor sau de delegații lor, vorculege datele.

În acest scop ministrul instrucției publice a intervenit la cel de interne, cu rugămintea de a se strage laarea aminte primarilor să dea pe lângă concursul lor material și concursul moral membrilor corpului didactic.

Ei vor trebui să explice țăranilor scopul la care se face statistica, datorita lor de a da răspunsuri sincere presum și să lumineze pe cei simpli cari ar crede, de pildă, că se pune bir pe știutori de carte și deci e bine să ascundă adevărul.

Se vor considera ca știutori de carte toți cei cari știu să scrie și să citească.

În formularele statistice s'au făcut trei coloane: una pentru cei cari știu numai să scrie și să citească, o a doua pentru absolvenții cursului primar și a treia pentru cei cari au absolvit cursurile vreunei școli superioare celei primare.

Statistica va avea două părți, una pregătitoare, care se va face odată cu recensământul copiilor și, o a doua, care se va face după două zile.

Statistica se va alcătui în August 1909.

Se vor trece în statistică numai copiii în vîrstă de școală.

Sr Spiru Harat, ministrul instrucției publice, și-a exprimat dorința ca această statistică să corespundă realității, fiind dovedit că statisticile vechi erau sau pesimiste sau incomplete.

Liga și ziua de 24 Ianuarie. În ziua de 24 Ianuarie »Liga pentru unitatea culturală« va pune în Iași la cale o mare serbare națională. Secțiunea din București a »Ligei« a luat inițiativa, ca să se constituie în capitală un comitet pentru aranjarea în aceeași zi a unei serbări, și dl D. Butculescu, unul dintre cei mai zelosi membri ai »Ligei«, a primit însărcinarea de a stăruî, ca serbarea să fie cât se poate de împozantă.

La 24 Ianuarie se împlinesc optzeci de ani dela înființarea »Ligei« și cu ocaziunea aceasta secțiunea din capitală își va stăruî steagul.

Situația politică.

Ieri președintele camerei ungare, Jasth a fost primit în audiență de Majestatea Sa. Ce s'a întâmplat cu această ocazie, nu se poate încă ști. Jasth însuși a refuzat ori și ce lămurire, sub cuvînt că n'are învoirea prealabilă a Majestății Sale, de-a spune cuprinsul audienței. Dar întrunirile pe cari le-a avut pe urmă cu unii politicieni austriaci, și comunicatele prietenilor săi, ne fac să ajungem la concluzia, că Jasth a fost bine primit de Majestatea Sa. Jasth ar fi declarat, ceea ce a declarat de atâtea ori în convorbirile sale cu ziaristii, că situația depinde azi de banca autonomă, sau măcar de banca de cartel. Dacă Majestatea Sa ar împlini aceste cereri ale partidului kossuthist, ar asigura astfel pe lungă vreme, mersul liniștit al afacerilor publice, în Ungaria. Ce-a răspuns Împăratul, nu se știe. Dar se zice, că Jasth ar fi foarte mulțumit cu rezultatul audienței. În schimb, unele zăre din Viena afirmă, că Majestatea Sa nu se poate împăca nici măcar cu ideea unei bănci de cartel. În acest caz ar urma cu hotărîre desfacerea coalizei.

Programul lui Jasth.

Ziarul »Az Ujság« scrie, că Jasth s'a prezentat la Majestatea Sa cu un program gata, cuprins în mai multe puncte. Nu ne vine a crede, ca Jasth să fi avut curajul unui astfel de ultimatum. Dar se poate admite, că programul publicat de numitul ziar răspunde întrucîtva convingerilor lui Jasth, de oarece el a fost formulat de un prieten intim al acestuia.

Iată acum și câteva puncte din acest program;

1. Partidul kossuthist nu se va mai nișui spre o uniune personală.
2. Nu va mai cere limba, de comandă ungurească.
3. Va vota dreptul de vot universal, egal, secret, după comune.
4. Va realiza condițiile de împăcare cu naționalitățile.
5. Pe baza acestor puncte, partidul kossuthist va lua puterea. Și în schimb cere o singură concesiune: banca autonomă sau banca de cartel.

Aceste zvonuri au fost însă desmințite de însuși Jasth.

Audiența.

Un distins om politic din Austria, care a avut convorbire intimă cu Jasth spune că:

— *Justh e mulțumit cu rezultatul audienței.* M. Sa l-a primit foarte prietenește, și în trei sferturi de oră i-a dat ocazie să-și desfășure păreri asupra situației.

Conversația s'a ținut în limba ungurească. Dar Majestatea Sa își făcea observările din când în când, în limba germană. — Din împrejurarea, că după audiență, Justh a vizitat mai multe persoane oficioase din Viena, se deduce, că poate fi vorba și de anumite rezultate.

Afirmația, că nu s'a adus azi nici o hotărîre, nu e tocmai adevărată. Ce-i drept, guvernul încă nu va demisiona dar audiența de azi poate fi urmată, cu toate aceste, de multe demisii, căci o înțelegere în chestia băncii ar avea o influență hotărătoare asupra situației guvernului. Ceva e sigur: banca de cartel nu se va realiza.

Rolul dlui Polótyi.

Fac oarecare senzație declarațiile dlui Polótyi. Zilele acestea se va întruni secțiunea camerei pentru bancă. Atîrnă foarte mult de hotărîrea ce va lua secțiunea asta și dacă ea se va pronunța pentru banca națională, guvernul a căzut.

Iată ce a spus dlui Polótyi despre asta: — În termen de o săptămână situațiunea se va hotărî la stînga sau la dreapta. Dacă secțiunea Vienei se va rosti pentru banca națională guvernul a căzut, în caz contrar se va lăvederă că partidul kossuthist și-a părăsit programul. Am însă multe cuvînte de-a crede acest din urmă lucru.

De altă parte se afirmă, că acțiunea lui Jasth pentru banca națională ar fi susținută pe ascuns și de dl Polótyi, mai mult chiar, că însuși dl W. Kerle ar privi-o cu simpatie și ar susține-o pentru a face să cadă dl Andrássy. În cazul acesta partidul kossuthist, în frunte cu Jasth, Apponyi și Kossuth ar ajunge singur la putere, înălțurând partidele celelalte.

Gavera kossuthist?

Un ziar vienez scrie:

Cînd M. Sa l-a întrebat, în g'umă, dacă are de gând să intre iar în opoziție, Jasth a răspuns: În Ungaria numai atunci va fi înțelșe, cînd guvernul îl va lua partidul kossuthist, sau alt partid, care s'ar baze pe principiile kossuthiste. El și prietenii lui nu vreau se producă tulburări, din opoziție ei sunt pentru o muncă pașnică și roditoare. Și dacă în chestia băncii, li se vor face concesii, în oriceare altă chestie va fi ușoară o înțelegere.

Dacă însă nu li se vor face nici aceste concesii, criza nu mai poate fi înlăturată.

Ce zice »Lupta«?

»Lupta« s'a dedicat azi exclusiv »auto-criticii noastre«. Și bine face. Dar...

Iată un adevăr: Românii noștri cei mai sinceri sunt tot atîția bărbați, cari și-au făcut studiile în școli ungurești, unde s'a infiltrat în ei șovinismul. Aceștia suat însă prea puțini...

— Auzi dragă!.. Prea puțini?

— Dă! Căci...

Dacă vom face conștientos auto-critica sincerității noastre, cu intențiunea de-a îndrepta ce e rău, astfel eul fiecăruia să va contopi într'un eu comun tuturor indivizilor aparținători aceluiași popor; conștiința individului va fi absorbită într'o conștiință a unui popor întreg... vrednic de o soartă mai bună.

„Piacă?“

Din Bucovina.

Înființarea unei gimnazii de fete la Cernăuți. Există în Cernăuți o școală superioară de fete, înființată cu multe jertfe de fruntașii poporului nostru acum douzeci și cinci de ani.

Aceasta este singura școală superioară pentru fete. Aci și-au câștigat cunoștințele o parte din damele din clasa cultă a Bucovinei.

Ca situație și rang școala superioară de fete din Cernăuți este pe aceeași treaptă cu școlile civile similare din țară.

După terminarea cursurilor fetele nu pot urma

În toate școlile, așa că vrând, nevrând sunt silite să se mulțumească cu puținele cunoștințe câștigate în patru ani.

Este o scâdere destul de mare a acestor școli. De aceea școlarii români de aici au făcut pașii necesari pentru a obține autorizarea de a transforma așezământul școlii într'un gimnaziu de fete.

În chipul acesta s'ar deschide largi porțile spre marea lume a noștrilor, și s'ar scuti de neplăcerile ce au să îndure, atunci, când e vorba de a ocupa un post, aici, în țară la noi, unde-și găsește adăpostul atâtăi aduși de vânturi.

Teama că prin acest mijloc s'ar putea crea un proletariat intelectual feminin nu poate să fie pe frunțile noastre deloc o acțiune pornită.

Cu atât mai mult, cu cât în Cernăuți există deja un gimnaziu de fete, străin firește, în care doarele noastre în cele mai multe cazuri nu sunt primite.

Pe de altă parte situația la noi în Bucovina este de așa fel, încât nu ne putem teme de o creștere de un proletariat feminin. Iar gimnaziile de fete ar fi în același timp școlile cerute de necesitățile vremii. Ele nu sunt școli de lux, nu ne putem gândi la lux în aceste momente. Vom însă să ținem pas cu neamurile, cari ne au copleșit.

Petru înaintată monarhului în această privință a avut un rezultat favorabil. Consiliul școlar din Iași s'a declarat de asemenea pentru transformarea școlii superioare de fete în gimnaziu. Rămâne acum ca și consiliul să aprobe cererile frunților noștri. Sperăm că aceasta se va face și în curând vom avea la Cernăuți gimnaziul nostru.

Pregătiri în vederea unui războiu turco bulgar.

Motivele pentru care a mobilizat Bulgaria o parte din armata sa.

Sofia, 12 Ianuarie. — Despre parțiala mobilizare a armatei bulgare s'au auzit zvonurile din Sofia, zvonurile „Lokalnoiziger“: Mobilizarea diviziunii a VIII este socotită în cercurile competente ca o măsură de prevedere în contra unui atac neașteptat din partea Turciei. Guvernul bulgar lua prea puțin la în considerare știrile preselor turcești, care anunțau o desmembrare a unei părți din Bulgaria. La 18 ale lunii curente, guvernul bulgar s'ar însă că turcii ar fi transportat la granițele bulgarești, pe linia ferată Filipopol Adrianopole și la râul Arda 7 regimente și trei baterii de munte, și că în alte părți s'ar adă două regimente complet mobilizate.

Astfel bulgarii din acest timp după vederile generalilor țării nu ar fi putut a avea încrederea în spre Adrianopole.

Din măsurile aceste reiese, că guvernul bulgar a voit să se prepare în contra unei eventuale loviri de război din partea Turciei asupra teritoriului Estic. Când odată ocupată fiind această regiune, s'ar fi creat un fapt împlinit în urma caruia Turcia i-ar fi propus apoi Bulgariei să se retragă de la frontiera spre apus. Spre a preveni aceasta, guvernul a dat ordin ca să se mobilizeze de urgență 17 clase de rezervă ale diviziunii VIII, care azi are sub drapel exact 25 000 de combatanți. O parte din aceștia se găsesc deja la punctele amenzate.

Guvernul bulgar crede că prin măsurile de precauție ce le a luat a îndepărtat pentru moment pericolul cel iminent.

Cu toate acestea pericolul nu se poate considera ca fiind totul conjurat, dupăcum adă „Lokalnoiziger“.

În șterele oficiale bulgarești domnește convingerea că Turcia este sprijinită, dacă nu direct, cel puțin indirect de către una din marile puteri.

Această putere nu ar fi decât Anglia. Bulgaria vede tocmai în această gravitatea situației, și din acest motiv ea e decisă să forțeze definitiv soluținea a situației prin o mobilizare generală a armatei sale.

Din cauza aceasta e vorba ca mâine să se mobilizeze și diviziunea cea mai apropiată de a VIII. Se vor întări cu completuri și trolepe ce ocupă punctele cele mai strategice dela frontiera.

Bulgaria mobilizată.

Sofia, 12 Ianuarie. — Diviziunea bulgară așteaptă în liniște și e compusă din 2 brigăzi de infanterie, un regiment de cavalerie, unul de artilerie, un batalion de pioneri, o companie sanitară. Mobilizarea completă a diviziunii — 24 batalioane, trei escadroane, 9 baterii — cuprinde aproximativ vre o 23.500 oameni, 540 de cavaleri 36 tunuri.

După socotelile bulgarilor la fiecare diviziune se știă încă 18 clase.

Ce cred cercurile diplomatice.

Viena, 12 Ianuarie. Mobilizarea parțială a armatei bulgare se crede că ar fi mai mult o măsură de prevedere. De mai mult timp s'a vorbit, că Turcia pretinde desmembrarea unor provincii dela granița ce sunt locuite de mohamedani, sub pretextul unei reguli a granițelor.

De abia în ultimul timp, când zvonurile turcești vorbeau mersu de acest lucru, s'a produs în Bulgaria oarecare temere din partea unui atac al Turciei, pentru stăpânirea acelei provincii dela graniță. În urma acestor temeri s'a început mobilizarea. În cercurile diplomatice vieneze nu se crede totuși, că lucrurile vor lua o întorsătură gravă.

Se crede că puterile aliate mai cu seamă Austria vor îmbăzâzi relațiile dintre cele două state.

Prelegere publică în Sibiiu.

Duminecă la 11/24 l. c. d'șora Dr. E. Leonora de Leméy a ținut în casa națională o conferință despre „Faust de Goethe“. În cadrul unei conferințe de l. c. d'șora Dr. Leméy a delectat publicul ascultător cu un studiu temeinic și serios, asupra lucrării celei mai însemnate a marilor poez Goethe. Ascultătorii s'au putut convinge că d'șora cunoaște bine materialul bogat și literaturii universale, dar mai ales literatura clasicismului și a romantismului și literatura modernă. Expunând în introducere legendele referitoare la persoana lui Faust, și cum s'au dezvoltat aceste legende în diferite timpuri, a trecut apoi la exonerarea istorică a originii tragediei „Faust“. În mod literar ne-a ținut cum a ajuns Goethe la ideea să scrie pe „Faust“, și cum a lucrat epocă de epocă în decurs de peste 50 de ani la acest op. Căci sunt epocile cele mai productive din viața poetului. De unde e adunat materialul pentru Faust, și ce l'a influențat în deosebi când a scris această tragedie. Cum și unde se manifestează diferite sisteme filozofice și mai ales cum se poate vedea școala clasicismului și romantismului în Faust.

La decursul conferinței momentele mai frumoase — filozofie și psihologie, cu desferitate aleasă, d'șora le-a ilustrat cu versuri din text — citând din traducerea românească a lui Ion Gorun. Cuprinsul a fost expus pe scurt, atât cât era necesar ca toți să poată bine înțelege tragedia, iar pondul principal a fost pus pe explicarea și comentarea tragediei.

Deși un material foarte greu, a fost expus într'o limbă românească frumoasă, limpede și curgătoare. Ca fond și formă prelegerea s'a prezentat ca una din cele mai frumoase și mai serioase prelegeri publice. Publicul s'a depășit deplina satisfacție aducând ovajului bine meritat d'șorei Dr. Leméy. Un participant.

Din străinătate.

50 000 persoane manifestând pentru votul universal. Berlin, 26 Ianuarie. Socialdemocrații au făcut o manifestațiune în oraș la care au luat parte ca la 50.000 persoane strigând: Trăiască votul universal! Nu se semnalează incidente.

Statele-Unite ale Africii de Sud. Dile sfârșitului războiului bur, oamenii de stat ai Angliei, cari gândesc cum spunea Chamberlain „Imperialmente“, au căutat să sprijine o unire solidă între coloniile sud-africane adică: Transvaal, Natalul, Colonia capului și a Orangeului.

Sunt vre-o câteva luni de când comisarul englez contele Selborne scria: „Poporul sud-african, are de ales între separatismul decepționant al statelor din America de Sud și unirea înfrigorată a statelor Americii de Nord.“

Opinia publică s'a pronunțat pentru o confederație asemănătoare celeia din nordul Americii, pentru un standard cu stelele federale.

La Oloornvia anul trecut se întruniseră liderii Africii de Sud.

După deliberări îndelungate se anunță în sfârșit că înțelegerea e completă. A mai rămas o singură chestiune nelămurită și aceea orașul care va servi de capitală: Pretoria sau Capetown.

Delegații orașelor respective susțin cu aceeași tărie revendicările lor. Statul Natal înclină pentru Pretoria, dar Orange e rezisig.

Proiectul de constituire va trebui să fie votat de cele patru parlamente și sancționat de guvernul imperial.

Anglia se teme puțin de posibilitatea elaborării constituției federale la Capetown unde majoritatea e olandeză. Dar Statele-Unite ale Africii de Sud pot fi socotite ca fiind constituite.

NOUTAȚI.

ARAD, 27 Ianuarie n. 1909.

Pentru frații din Italia.

În șirul generoșilor dăruitori întră azi institutul de credit și economii, Bănățeană care ni-a trimis 10 cor. Nădăjdum că băncile noastre, cari acum își vor ținea adunările generale, vor contribui toate, ca colecta națională a românilor de aici, pentru frații din Italia să ajungă la o sumă mai respectabilă.

Am primit ofrande apoi din sfintele biserică, din Tincova Agriș și Ghiriș.

Sumele de azi:

„Bănățeană“ institut de credit și economii, B. k. v. e. — — — — —	Cor. 10—
Cu discul în biserică din Tincova, prin preotul Dionisie Popovici — — —	„ 14—
Cu discul în biserică din Agriș, prin preotul Georgia Papp — — — — —	„ 12—
Cu discul din biserică din Ghiriș prin preotul Romul Mangra — — — — —	„ 11.50
Romul Mangra, preot — — — — —	„ 2—
Total	49.60
Listele noastre precedente	1458.26
Loialtăți:	cor. 1607.76

— Adunarea Asociațiunii din Arad. Un număr considerabil de persoane din comitatul nostru și din comitatele învecinate va participa la adunarea generală și balul a „Asociațiunii“ din Arad. Doritorii de-a participa

Îți cade părul??

Nai decât să folosești spiritul pentru păr „Petrol“ a lui Kulka care e cel mai sigur mijloc în contra căderii părului și a mătreței. După o folosință de 2—3 zile vom obține rezultate sigure. Prețul unei sticle cu o explicație a modului de întrebuințare în l. română 2 cor.

Săpun de crin, pudră de crin, preparate cosmetice de prima calitate.

Mijloc probat pentru îndepărtarea piștruelor, alunițelor, și pentru creparea pielei și a mâncărimii de piele. Scutit prin lege. — — — — —

Prețul unui borcanel de cremă de crin 1 cor.

» unei bucăți » săpun » » 1 »

» » cutii » pudră » » 1.20 »

Se pot căpăta dela farmacia la „Vulturul negru“ alui Kulka Emil din Timișoara-Cetate (Temesvár-Belváros). Nr. telef. 645.

și la banchetul ce va avea loc la ora 1 la otelul »Crucea Albă« vor binevoi a se anunța de cu vreme dlui Dr. Iustin Marsșeu, avocat în Arad, căci în caz contrar nu vor găsi locuri rezervate.

— Membrii orheștrei românești sunt rugați a se prezenta la casină Vineri în 29 l. c. seara la orele 8.

— O încercare de atentat asupra unui ministru sârb. Din Belgrad se vestește că alaltăieri seara s'a încercat un atentat asupra ministrului de interne Milosavljević în împrejurările următoare:

Doi domni au sosit venind într'un cupru la locuința ministrului. Sponând servitorului să-i anunțe, acesta le-a cerut biletul de vizită, oprindu-i să intre în camera ministrului. Unul din străini a prins pe servitorul de gât, căutând să-l îmbrâncească dela ușă. A urmat o luptă piept la piept și unul din străini a lovit pe servitor cu bastonul atât de puternic, încât servitorul strigă după ajutor. Oamenii din casă alergară și silară pe agresori să se retragă încât scăpară cu fuga. Poliția a stabilit că comitetul pentru spărarea națională ar fi pregătit atentatul. Motivul ar fi că ministrul nu a mai tolerat agitațiile și manifestațiile anti-austriace ale numitului comitet.

— A. S. R. Principele Carol strânge ajutoare. A. S. R. Principele Carol în cauză de secrete al clubului sportiv a organizat împreună cu mai mulți amici o subscripție pentru victimele cutremurului de pământ din Sedul Italiei.

Colecta a produs 1917 lei, sumă care a fost transmisă Exceleței Sale d. Beccaria d'Incisa, ministrul Italiei la București.

Delicata stenție a A. S. R. Principele Carol a miscat adânc pe cei însărășiți să trimentă la destinație acest ajutor.

— Un duel românesc la Paris a avut loc între doi membri ai aristocrației românești. Alexandru Cătărin și Grigore Sturdza. La Théâtre de Nouveauté cel de-al doilea s'a făcut o obervație la adresa familiei Cătărin, pentru care a fost provocat de cei dinăi. Marșorii au fost d-nii Ghica, Sutz, și doi membri ai societății franceze. Arma duelului a fost pistolul. D. Cătărin a primit un glonț în abdomen. Rana pare a fi primordiosă și e temeră de complicații grave.

— Urmărirea pentru »Numărul jubilar« al »Gazetei«. »Gazeta« serie: Pe ziua de 26 Ianuarie n. dl Aurel Mureșianu, proprietarul »Gazetei«, a fost citat la tribunalul regesc de aici înaintea judeului instructor, ca să se asculte la cererea procuratorului reg. din Târgu Mureșului, cu privire la mai mulți articoli din numărul jubilar al »Gazetei«, pentru cari procurorul a ordonat cercetare penală. Dl Mureșianu fiind bolnav și neputându-se prezenta, judele instructor dl Crăzăr, a venit astăzi înainte de amiază în locuința sa împreună cu un notar, ca să-l asculte.

Procurorul a pornit cercetare pentru delict de agitație în contra mai multor articole și scrisor. semnate de autorii lor, precum și în contra mai multor pasaje din diferitele părți ale istoricului »Gazetei«. Dificultate sunt mai întâu în introducerea: »Cetitorilor salutare«, semnată de Aurel Mureșianu, apoi scrisoarea adresată dlui Mureșianu de răposatul Mihail Cogălniceanu cu ocaziunea jubileului de 50 ani al »Gazetei« (1888), mai departe scrisoarea de felicitare a dlui George Pop de Bazești; scrisoarea de felicitare a dlui Vasile M. Cogălniceanu publicată și fost depunat în București; Salutul Janimei din Braovina scris de președintele societății »Janimea«. Cornel Ciorescu; sugerarea semnată de dl Francisc Hossu-Lorgin; articoliul scriș de dnii Paronico Coma, Calus Brediceanu și Dr. Cămin Maniu și poeziile: »Rugăciune« semnată de răposatul Traian H. Pop și poezia de dl George Simu în fine mai multe pasaje din istoria între cari unul din memorabile orbire rasistă de fericiatul Timoteiu Ciparia la inaugurarea »Asociației Transilvane« în Noemvrie 1861 și reproduc în numărul jubilar

pe »Pagina dedicată Tinerimii române«, pasagiul privitor la limba românească.

Dl Mureșianu a anunțat recura în contra procedurii procurorului, care e lipsită de baza legală, deoarece în toți articoli și în toate pasagele dificultate, nu se face agitație, ci simplă istorie și toate isolații nu au altă țintă, decât a ilustra trecutul istoric, de 70 de ani de activitate a ziarului național românesc »Gazeta Transilvanei«.

— Dispariția a trei turiști în prăpăstiiile munților Alpi. În Forkayasa a fost târși în prăpătie de o lavină trei turiști: maiorul Beyly și Mr. Berkeley Hill din Londra, precum și maiorul Merian din Basel cu ghidul său Iohann Biebler din Grindelwald. Toți și-au găsit moartea în căderea lor.

— Mulțămită publică. Din incidentul petrecerii cu dans stârșită de Reuniunea femeilor gr. or. rom. din Timișoara-Fabric și provincia, la 11/26 Noemvrie 1908 au incurs:

a) Oferite dela: ll. Sa dl Dr Iosif Gall membru în casa magnaților, Lucareș, M. st. dn Em. Ungurian, advocat Timișoara, câte 10 cor.; I. Cîmponeșu, parch Lipova, Funcționarii dela »Timișoara«, Costa Maniu, sâpunar, »Timișoara« și »Păstorul« institute de credit Timișoara, M. st. dn L. Simonescu, secretar Sibiu, câte 5 cor.; Nicolae Măcluș, paroh Cereteș, C. Czarar, comerciant, Türlen, Buder Deutsch (orașul Intern), Tizișca, câte 4 cor.; I. Maximilian, parch Brașov-Stupini, Dr. L. Georgevici, advocat Recaș, Dr. A. Sigell, medic, N. Oberdan, notar penzionat, Memorach, Căndes și Fischer, Vid. El. Olariu, Timișoara, câte 3 cor.; I. Popa, paroh Monostur, I. Matci, preot, Euf. Adamescu, văd. L. Petrovici, văd. E. David, G. Despot, A. Stoicu, P. Raici, S. Ferenczy, C. Marcovic, Buder Deutsch (fabric), A. Nenadovic, P. Brașovanu, C. Nenad, câte 2 cor.; Wolts, A. Bercler, Rosenthal, Bravch, Häring, Kalrá, A. Braun, L. Duschnitz, M. Hjer, Schäd, G. Duce, A. Csán, S. Gergli, L. Balogh-Haler, N. Ardelean, M. Marcu, L. Putic, Sizer, N. N., câte 1 cor.; văd. Maria Bugariu 40 fil.

b) Suprasolviri la casă dela: M. st. dn Dr. Valerie Mezin, advocat Timișoara 1 cor.; P. on. dn Dr. Traian Putic, protopresbiter Timișoara, 7 cor.; M. st. dn Pavel Rotariu, advocat, Dr. G. Adam, advocat, văd. I. Lazar, Dr. Balanescu, adv. câte 3 cor.; I. Pasvoș, paroh M. h. V. Terebent, paroh Izvin Magn. Sa dl Titus Măgineanșiu, konz. financiar, P. Torder, cismăș, Timișoara, câte 2 cor.; C. Căcar, învățator Beregsu 1 coroană.

Tuturor benevolitorilor contribuției pe această cale li-se exprimă adâncă mulțămită. Timișoara, în 20 Decemvrie 1908. Maria Dr. Putic, președintă. Nicolae Nicorescu, secretar.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Căderea contelui Andrassy.

Dl Just prim-ministru.

Budapesta, 27 Ianuarie. În toate cercurile politice se discută de criză și mai ales de audiența dlui Justh la împăratul. Pe culoarele camerei este generală părerea că în urma acestei audiențe contele Andrassy a căzut și dnul Justh va ajunge prim-ministru.

Convenția comercială cu România.

— Prin telefon. —

Budapesta, 27 Ianuarie. Azi la orele 4 după masă guvernul va ține în locuința ministrului Kossuth un consiliu de ministri pentru a se delibera asupra convenției comerciale.

Ședința Camerei.

Președză dl Justh. Se continuă discuția reformei darilor.

Vorbesc deputații Váray și Pethő contra reformei.

La sfârșitul ședinței va interpela deputatul sârb Polyt pe ministrul președinte la afacerea ziaristilor și intelectualilor sârbi acuzați de înaltă trădare. Va răspunde d. Wckerle.

Dela judecătorii.

Deputatul Skiciak osândit. Ieri s'a desbătut la Rosenberg un proces de agitație al inimosului deputat slovac Francis Skiciak. La o adunare slovăcească ținută la Jablunka, deputatul slovac ar fi făcut insi-gație împotriva autorităților. Sentința tribunalului: două luni temniță politică, 400 de cor. amendă, alte 400 cor. cheltuieli. Dl Skiciak a făcut apel.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 27 Ianuarie 1909.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Oran pe Aprilie 1909 (100 kg.)	25 04 - 25 06
Săeară pe Aprilie	19 96 - 19 98
Căminar pe dista	14 44 - 14 46
Ovâr pe Aprilie	16 93 - 17 -

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următor:

Oran nou

De Viza	25 K. 55 - 26 K. 35
Din comitatul Aibel	25 > 52 - 25 > 95
De Pesta	25 > 35 - 26 > 05
De Băneș	25 > 40 - 26 > 30
De Bacica	25 > 45 - 25 > 20
Săeară	20 > 10 - 20 > 30
Orzul de nutreț, ovalit. I.	16 > 10 - 16 > 30
» de calitate II.	15 > 70 - 16 > 00
Ovâr de I.	17 > 25 - 17 > 50
» de II.	16 > 95 - 17 > 25
Căminar	13 > 80 - 14 > 20

BIBLIOGRAFIE.

Dela librăria »Tribunei« din Arad se mai pot căpăta următoarele calendare pe a. c.:

Calendarul dela Cluj, prețul 20 fil. plus 05 fil. porto.

Calendarul Foi I nutrețe 32 fil plus 5 fil. porto.

Calendarul național al »Foi interesante«, prețul 86 fil. plus 05 fil. porto.

Calendarul dela Arad, prețul 50 fil. plus 10 fil. porto.

Calendarul »Minervei«, prețul 1 cor. 25 fil plus 10 fil. porto.

Calendarul Literar, prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

Poșta Administrației.

Ion Bărsan, O. Bogat. Am primit suma de 10 cor. până la finea anului 1909. Suntem învolși a vă trimite și pe mai departe.

Poșta Redacției.

Ibis în Sibiu. Primim bucuros și altceva. Cu prietenis.

A. Vasiad. Am mai spus că o s'o publicăm bucuros, dar să-i vie rădud. Acum avem foarte multe foiletoane — în așteptare.

Fiscut. Corespondința nefiind subscrisă nu se poate publica. De altfel, dacă e drept ceea ce scrii, apoi ar fi mai bine să vă adresați Consiliului ca să vă facă dreptate.

Inscripții școlare

române-maghiare conform legii celei noui școlare cu dimensiunea literilor într'un format egal se pot căpăta gata cu preț foarte moderat dela

Antoniu Klinge, pictor

Oradea-mare (N.-várad) Szent-János-u. 11

„Pesăcana“, institut de economii și credit, societate pe acțiuni în Pészak.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de economii și credit »PE-
»CANA«, societate pe acțiuni să invite la

a II-a adunare generală ordinară

care se va ține în 6 Februarie n. 1909 în localul institutului
la orele 2.

OBIECTE:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
 2. Raportul direcțiunii.
 3. Raportul comitetului de supraveghere.
 4. Stabilirea bilanțului.
 5. Fixarea dividendelor.
 6. Darea absolutorului direcțiunii și com. de supraveghere.
 7. Alegerea unui membru în direcțiune.
- Pesăc, la 24 Ianuarie n. 1909.

Direcțiunea.

MEGHIVÓ.

A »PESĂCANA« tak- és hitelegylet mint részvénytársaság
részvényesei meghívotnak

a II. rendes közgyűlésre

mely február hó 6-án d. u. 2 órakor az egylet helyiségében fog
megtartatni.

TÁRGYAK:

1. A közgyűlés megnyitása és megalakulása.
 2. Az igazgatóság jelentése.
 3. A felügyelőbizottság jelentése.
 4. A mérleg megállapítása.
 5. Az osztalék meghatározása.
 6. Az igazgatóságnak és felügy. bizott. adandó felmentés.
 7. Egy igazgatósági tagnak választása.
- Pészakon, 1909. évi jan. hó 24.

Az igazgatóság.

Activa — Vagyon

Contul Bilanț. — Mérlepszámla.

Passiva — Teher

	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Cassa — Pénztári készlet	9721	26	Capital — Bef. alaptőke	44450	—
Recompt — Váltótárca	93811	25	Depuneri — Betét	63904	77
Imobiliar — Bútor	545	40	Recompt — Visszleszámítás	9900	—
Efecte — Értékek	2940	—	Int. transit. — Atmeneti kamat	83	31
Obligațiuni — Kötvények	13297	—	Divid. nerid. — Fel nem vett osztalék	7	46
Hipotecă — Jelzálog	400	—	Fond de rezervă — Tartalékalap	63	56
			Profit — Nyereség	2305	81
	120714	91		120714	91

Perdere — Veszteség

Contul Profit și Perdere. — Nyereség- és veszteségszámla.

Profit — Nyereség

	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Interese de depuneri — Betéti kamat	1914	18	Interese — Kamatok	6511	05
Interese de recompt — Visszlesz. kamat	323	62	Proviziuni — Provizió	61	40
Regii — Költségek	890	96			
Salire — Fizetések	796	—			
Dare — Adó	371	88			
Profit — Nyereség	2305	81			
	6572	45		6572	45

Pészak, 31 Decembrie 1908.

Ilie Dan m. p.
dir. executiv.

Membrii în direcțiune: — Igazgatósági tagok:

Pentru contabilitate:
Victor C. Fizeșianu m. p.

Ion Selejan m. p.

Pantelie Anghel m. p.

Andrei Selejan m. p.

Manoilă Bias m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghere am censurat conturile
prezente și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele so-
cietății.

Alulirott felügyelőbizottság megvizsgálta jelen számlákat és
azokat teljes összhangzásba találta a társaság könyveivel.

Comitetul de supraveghere: — A felügyelő bizottság:

Dr. George Adam adv. m. p.

Cusman Bogdan m. p.

Todor Selejan m. p.

Damian Andraș m. p.

Lazar Țintoi m. p.

Zénithul de gumă

deja după câteva zile s'a dovedit
prin mil de scrisori de recunoștință
dovedește că

specialitățile (preservative)
stru dame și domni, inventate sub numele Zenith sunt
le mai de încredere, nu strică sănătatea, deoarece eră
fectul celor de până acum.

Prețul: 1 duzină de Zenith pentru domni 8 cor.,
meată Zenith pentru dame 7 cor.

La comandă vă rugăm să fiți atenți la numele
său, căci numai atunci e veritabil, dacă e provăzut
marca Zenith. — Se trimite în străinătate și în țară
lângă cea mai mare discreție, recom. și cu rambursă.

Agentura principală în Ungaria:

DEUTSCH IZIDOR

magazin de instrumente medicale și pentru îngrijirea
bolnavilor.

Szabadka, Kossuth-u.

Telefon 168.

Laborator medical în Arad.

Dr. Auszterweil László și Kallos József
chemiști, la laboratorul policlinicii medi-
cale chimice din Budapesta, au deschis
un laborator medical în Arad.

Examinează urina, scuipatul, laptele doi-
celor, conținutul stomacului, sângele ș. a.

Laborator: piața Andrásy 7. Stațiunea
de adunat materiile Ezsébet körut 9.

Strămutare de cârnățarie!

Am onoare a încunoștința on. public, că

cârnățaria

din str. Eötvös Nr. 11 am strămutat-o în

str. Sina Nr. 4.

Cu stimă

Prokopetz József.

„Mureșanul“, institut de credit și economii, societate pe acții în Măria-Radna

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii »Mureșanul« sunt convocați prin aceasta la a

XI-a adunare generală ordinară

carea se va ținea în M.-Radna, Sâmbătă în 13 Februarie n. a. c. la 2 ore p. m. în localul institutului.

Obiectele de pertractare:

1. Deschiderea adunării generale, constatarea numărului acționarilor prezenți și al acțiilor, pe cari le reprezintă.
2. Alegerea alor 2 notari, 2 verificatori și 3 scrutinători.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere despre gestiunea anului 1908.
4. Aprobarea bilanțului și împărțirea profitului curat.
5. Darea absoluturilor membrilor din direcțiune și din comitetul de supraveghere.
6. Fixarea marcelor de prezență pro 1909.
7. Alegerea alor 2 membrii în direcțiune eșiți prin vechime.
8. Eventuale propuneri conformate statutelor.

M.-R a d n a, la 26 Ianuarie 1909.

Mihailu Velicu
președinte.

NOTĂ. On. acționari, cari voiesc a participa la adunarea generală, sunt rugați, a-și depune acțiunile la cassa institutului până la data adunării generale eventual la institutele de credit „Albina“ Sibiu și „Victoria“ în Arad până în 12 Februarie 1909.

Activa**CONTUL BILANȚULUI**

Pa

	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Cassa în număr — — — — —	14292	89	Capital social em. I. — — — — —	80000	—
Bon în Giro Conto și la alte bănci — — — — —	2136	36	Capital social em. II. — — — — —	23170	—
Cambii de bancă — — — — —	441692	—	Fond de rezervă — — — — —	40525	19
Cambii cu ac. hipotecară — — — — —	254360	—	Spese de emisiune — — — — —	3150	—
Credite hipotecare — — — — —	12340	—	Fond de perziune al funcționarilor — — — — —	—	—
Credite personale — — — — —	13482	—	Depuneri spre fructificare — — — — —	—	—
Lombard — — — — —	7124	—	Cambii reescomptate — — — — —	—	—
Cont curent — — — — —	3012	46	Diverși creditor — — — — —	—	—
Acțiuni străine — — — — —	1380	—	Interese tranzit. anticipate — — — — —	—	—
Realități — — — — —	10860	—	Profit curat — — — — —	—	—
Mobiliar — — — — —	1440	80			
10% amortizare — — — — —	144	80			
Diverse conturi debitoare și int. ant. — — — — —	6472	22			
Interese restante — — — — —	4240	26			
	772688	19		772688	19

Debit.**CONTUL PROFITULUI ȘI AL PERDERILOR**

Cred

	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Interese:			Interese:		
pentru depuneri spre fructif. — — — — —	16206	—	dela cambii de bancă și cu ac. hip. — — — — —	50924	48
> cambii reescomptate — — — — —	15079	40	> credite hipotecare — — — — —	891	50
> fondul de rezervă — — — — —	1918	26	> credite personale — — — — —	996	51
> > > penziune — — — — —	420	70	> lombard — — — — —	568	59
	33624	36	de cont curent — — — — —	12	46
Contribuțiuni:			Provocări restituite — — — — —	3203	33
directă și comunală — — — — —	5607	98	Provizioni comp. de scris și div. venite — — — — —	10290	67
10% dare la inter. depunerilor — — — — —	1620	60			
	7228	58			
Spese:					
Salare, marce de prez. și relut de quartir	8162	—			
Imprimare, registre, porto și diverse	3549	56			
	11711	56			
Competință de timbru și comp. cam. industr. — — — — —	177	56			
Amortizare din mobiliar — — — — —	144	80			
Profit curat — — — — —	14000	68			
	66887	54		66887	54

M.-R a d n a, 31 Decembrie 1908.

MEMBRII ÎN DIRECȚIUNE:

P. Givulescu m. p.
președinte.

Cregoriu Micula m. p.
contabil.

Tuducescu m. p.

I. Vuculescu m. p.

Dr. Brădean m. p.

M. Suci m. p.

Dr. Avramescu m. p.

M.-R a d n a, la 26 Ianuarie 1909.

Censurat și aflat în consonanță cu cărțile principale și auxiliare purtate în bună regulă.

D. Popovici m. p.
președinte.

D. Roman m. p.

Sava Raicu m. p.

Georgiu Bolta m. p.